

Tack för mig!

Våren 2004. Hoppet är fortfarande ganska utbrett om en mer varaktig stabilitet i Afghanistan. Det märks och hörs tydligt när jag besöker landet första gången i juni 2004. Säkerhetsläget är allvarligt men inte utan att man kan ta sig dit man vill, nästan – och så länge man inte beger sig söderöver från Kabul. Det har gått två och ett halvt år sedan USA:s invasion. Glädjen över att talibanerna är borta från makten är fortfarande påtaglig men börjar naggas i kanten. Det beror främst på två saker:

1) Uteblivna löften om återuppbyggnad från den interimregering som Loya Jirgan 2002 utsett Hamid Karzai att leda.

2) Den USA-ledda offensiva krigföring, Operation Enduring Freedom – en direkt utlöpare till George W Bushs Global War on Terror, som lett till att civila dödas och kränkts i jakten på talibaner och al-Qaidasympatisörer.

Resultatet av dessa båda faktorer leder till en allmän besvikelse av att "inget händer" men också ett utbrett missnöje som i sig utgör en grogrund för oppositionella att börja formera sig.

Isaf, den internationella fredsskapande militära styrkan som opererar under ett FN-mandat, leds sedan några månader tillbaka av Nato. Isaf opererar än så länge endast i Kabul. Men i takt med att Isaf organisatoriskt börjar närma sig USA-koalitionen (de ska snart ha en gemensam ledning) utvidgas även ansvarsområdet geografiskt till att inom ett par år omfatta hela landet.

Markus Håkansson,
redaktör för Afghani-
stan-nytt 2004-2012.

DET ÄR VID DEN HÄR TIDEN JAG ANSTÄLLS som informatör på Svenska Afghani-stankommittén – en spännande tid som när man tittar i backspegeln ändå präglades av ett visst hopp om en snar politisk förbättring. Fram till idag har också mycket blivit bättre. Jag tänker närmast på utbildningssektorn – idag går över åtta miljoner barn i skolan, jämfört med färre än en miljon för tio år sedan. Även inom hälsoområdet har situationen förbättrats med en ökad tillgång till hälsovård. Utbildning av kvinnliga barnmorskor har sänkt både barna- och mödradödligheten i landet. Detta är tack vare enträget arbete av SAK och andra – det är helt uppenbart att det går att göra skillnad i Afghanistan.

Men många utmaningar kvarstår. Jag tänker på den politiska och säkerhetsmässiga utvecklingen. Jag tänker på korruption, fattigdom och utsatthet. Kvinnors situation. Opium. Krigsherrar. Torka. Stora utmaningar var för sig och som tillsammans har satt Afghanistan i en mycket svår situation. Men mer än något annat gnager det i mig en frustration. En frustration över bidragarländernas spretiga agendor. Militära prioriteringar på bekostnad av uppriktigt menade satsningar på att bygga Afghanistan – institutioner, myndigheter, infrastruktur och så vidare.

FOLK SOM KAN NÅGOT OM AFGHANISTAN brukar dra sig för att sia om framtiden – helt enkelt för att man så ofta har fel. Kommer det någonsin bli fred i Afghanistan? Det är klart det blir. Frågan är bara hur vägen dit ser ut. Afghanistan har en krigstrött befolkning som inget hellre önskar än ett samhälle präglat av stabilitet och fred. Även om många av utmaningarna ligger hos landet självt vilar ett tungt ansvar på det internationella samfundets axlar. Tiden för långsiktighet är här. Det är nu kanske viktigare än någonsin att SAK fortsätter att leverera ett bra bistånd. Men SAK ska också vara en klar röst som står på afghanernas sida. En röst som med den tyngd 30 års erfarenhet ger, står upp för mänskliga rättigheter, kvinnors rättigheter och alla barns rätt att gå i skolan. Jag känner en oerhörd stolthet över att under åtta år ha varit en del av SAK. Men nu har tiden kommit för mig att gå vidare. Det här blir mitt sista nummer som redaktör för Afghanistan-nytt. Jag kommer att fortsätta att följa Afghanistans utveckling och SAKs arbete, men det blir i egenskap av medlem och Afghanistanfadder. Ha det bra och tack för den här tiden! •

Markus Håkansson

Markus Håkansson | redaktör